

Голос ніжності й правди

Олесь Гончар

Що справжні поети велика рідкість, видно хоч би й з того, що відтоді, як пішов із життя Володимир Сосюра, ми й досі відчуваємо його відсутність, без нього так і зосталась незаповненою в літературі та поетична сфера, де протягом десятиріч панував його неповторний талант. Син Донеччини, задушевний лірик, він був серед тих, хто глибоко відчув красу і виявив нові можливості українського поетичного слова. Його поезія, довірлива, щира, безманірна, справді була співом душі — душі відкритої, людяної, дивовижно тонкої і ніжної у своїх почуваннях.

Звичайно, це говориться ніяк не в докір іншим нашим чудовим поетам, кожен із них дорогий нам по-своєму, бо ж Сосюра не самотній в нашій поезії, хоча голосом своїм, його задушевністю, теплотою, інтимністю, його знаменитим сосюринським тембром він-таки ні на кого не схожий, він — одинак. В отому глибокому його саморозкритті, що декому здавалось аж надмірним, виявлялася натура поета в усій її щирості, майже дитинній довірливості до людей. І читач за це довір'я віддячував. Сосюра був народним улюбленцем, за ним ходили легенди. Кілька поколінь радянських студентів виростало з його лірикою на вустах, численні ентузіасти розносили співуче Сосюрине слово по всій Україні.

Поезія наша й сьогодні розвивається, повниться силами, є в ній багато нових талантів, якими можна пишатись. Та коли я читаю твори декотрих із наших сучасних поетів, твори, в яких виблискує і міцний розум, і ерудиція, і філігранна витонченість художньої форми, що вражає новизною і винахідливістю, — коли це читаю і навіть захоплююсь, то все ж і тоді ловлю себе часом на відчутті, що гарному цьому твору щось ніби заважає вільно дихати, що він аж надто захаращений складними словесно-модерними конструкціями, крізь які дедалі важче стає пробиватися в нашу поезію теплу отіє щирості, душевної відкритості, якою так струменить Шевченкова лірика і якою так хвилював людей автор "Червоної зими" та поетичної сповіді "Любіть Україну".

Будь-яке штукарство Сосюрі було чуже. Сила його слова, справжній гуманізм його лірики — в природності, в чистосердечному довір'ї до людини, в безмежній відданості їй. Мабуть, тільки значна, непересічна особистість може дозволити собі розкіш розмовляти з людьми своїм природним голосом — голосом правди, пристрасті, чистої, непідробної любові.

1968